Ч. 116 (11.371). Львів, середа 30. травня 1928. Oplata pocztowa opłacona ryczałtem Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В обороні українського селянства.

Промова посла д-р Івана Блажкевича на пленум сойму при першому читанні законопроекту про підвишку грунтового податку дня 22. травня 1928.

Високий Сойме! Уряд, предкладаючи законопроекти про підвишку грунтового податку та про будинковий податок, які відносяться передовсім до селянського населення, вибрав до того найбільше непригідний час. Передовсім тому, що село находиться тепер у стані надзвичайної економічної кризи, про що згадували вже мої передбесідники, а далі тому, що специяльно в останніх 2-х роках задля елементарних нещасть нужда заглянула до хлопських хат у першу чергу на полуднево-східних землях, заселених українським населенням. Попереднього року град, а потім виливи дігнули передовсім ті землі, які переважно заселені українським селянством, а того року довга зима і неврожай ще збільшують нужду селянського населення. Внесення тих законопроектів у такий час, є просто наругою над українським селянством.

Перед місяцем вніс Український Клюб у тій Палаті наглий внесок в справі допомоги правительства для селянського населення, яке потерпіло наслідком елементарних нещасть. Сойм одноголосно ухвалив наглість, а Земельна Комісія в короткім часі прийде перед сойм зі своїми внесками в тій справі. Правительство заявило, що відноситься прихильно до справи допомоги. Одначе селянське населення не може вірити в щирість намірів уряду, коли він одною рукою дає чи обіцює селянству допомогу дрібною монетою, а рівночасно витягає другу руку, щоби в десятеро або в двацятеро більше відібрати. Думаю тому, що вже з тих оглядів внесені законопроекти є не на часі і повинні бути відкинені.

Одначе незалежно від того, в який час законопроекти внесені, є вони в самій річи вповні не обгрунтовані. Уряд твердить, що дотеперішній грунтовий податок є за низький, бо дотеперішні основи оподаткування є за низькі, чисто фікційні, а поза тим ціни земельних продуктів так зросли, що теперішні пропоновані норми грунтового податку не є підвищенням. Оба твердження нестійні.

В б. австрійських краях виміровано грунтовий податок на підставі чисто катастрального доходу і принціп цей обовязує у Польщі й досі на тих землях, що входили до австрійської держави. На тих землях виносив грунтовий податок за Австрії 22,7 проц. чисто катастрального доходу. Тепер пропонує уряд підвищення норми на 83 проц., а фактично по перечисленні корон на золоті по 1,05 — на 87,15 проц., то є чотирократно. Уряд доказує, що австрійська норма 22,7 проц. не є дійсною, а фікційною, що є вона лише ключем для розложення податку, а колиб навіть ця норма була дійсною, то походить вона з передвоєнних часів, а в межичасі ціни земельних продуктів так підскочили, що пропонований грунтовий податок не є звишкою. Переходячи зокрема до кожного з тих пунктів, смію ствердити, що катастральний дохід після австрійського законодавства був чимсь реальним, основаним на довголітніх працях і студіях, а до устійнення чисто катастрального доходу з кожної парцелі доходило аж наслідком довголітніх доходжень і праць.

Були найріжнородніші комісії, провірювання на місці, вільно було вносити протести, заміти, жалоби і щойно у висліді того важкого і довгого поступовання було устійнення чистого катастрального доходу для кожної парцелі, для кожного роду культури і кляси якости. Правда, походило це з давніх часів, одначе через кількадесять літ норм грунтового податку ані загальної суми грунтового податку не збільшувано. В часі від 1881—1896 р. виносив цілий грунтовий податок в Австрії 37,1 мільона ґульденів, то є 75 мільонів корон, а від 1896 р. — обнижено його на 70 міл. корон та принято підставу, що чистий дохід катастральний з парцель можна лише зменшити, а ніколи підвищувати. Отже за Австрії була тенденція до знижки грунтового податку а не до звишки, як тепер у Польщі. А чейже відношення цін селянських до цін фабричних продуктів у б. Австрії було для селянина кориснішим ніж тепер.

Правдою є, що ціни всіх продуктів є тепер вищі як перед війною, але непомірно більше зросли ціни фабричних продуктів, яких селянин потребує, ніж земельних, які селянин може продати. Міністр скарбу бере за основу перечислення ціну жита. Зовсім неслушно. Жито не є продуктом збуту дрібного селянства, бо дрібне селянство продукує збіжа лише стільки, скільки само консумує, а весною то з правила докуповує збіжа і на засіви і в часі переднівку на прожиток. Лише земельна власність продукує збіжа на збут і лише при великій власности можна приноровити звижку цін збіжа до податкової норми. Зрештою селянин оплачує крім грунтового і державного податку ще й додаткові податки комунальні, дорогові і т. п., так, що про мале обтяження селянства податком, як це твердить міністр скарбу, не може бути й мови.

(Докінчення буде.)

В обороні національного майна.

Нарада українців міста Львова в справі „Народнього Дому".

З ініціятиви „Комітету Оборони Національного Майна" відбулася в неділю, 27. травня п. р. у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка нарада в справі „Нар. Дому". Взяло в ній участь понад 100 (сто) запрошених громадян, як представники українських суспільних, культурних, освітних, наукових та економічних установ Львова.

Нараду відкрив голова „Комітету Оборони Нац. Майна" д-р Кость Левицький. Провідником наради вибрано радн. Романа Сосновського, його заступником п. Василя Гресяка, а на секретаря покликано ред. Осипа Боднаровича. Після того реферат виголосив д-р К. Левицький, засвоюючи дотеперішню працю і заходи „Комітету Оборони Нац. Майна" в справі фондації „Нар. Дім".

„Комітет Оборони Нац. Майна" покликало до життя велике віче українців м. Львова, відбуте в дні 11. травня 1926 з приводу намíреної продажі тодішнім комісарем Львом Черкавським деяких реальностей „Нар. Дому". Відпоручники Комітету домагалися у тодішнього львівського воєводи д-ра П. Гараніха, як репрезентанта фондаційної влади: 1) заборони продажі реальностей „Нар. Дому", 2) усунення комісаріяту Льва Черкавського і 3) повернення української національної установи українському народові через покликання Кураторії, зложеної з представників українських центральних культурних і наукових установ. В справі продажі д-р Гараніх дав заспокоюючу відповідь, а в інших двох справах вимінаючу. Мовляв, з Львом Черкавським він не є нерозривно звязаний, але усунути зможе його аж тоді, коли Комітет дасть наглядні докази його руйнуючої господарки. Щож торкається української Кураторії, то це справа не його, тільки Варшави.

Продажу деяких реальностей „Нар. Дому" припинено, але руйнуюча господарка Льва Черкавського дальше продовжувалася, чого доказом продажа деревостану в Білці і Костенові, грубо нижче дійсної його вартости. Висунення цеї справи Комітетом довело до усунення Льва Черкавського з комісарства „Нар. Дому". На місце усуненого польський уряд призначив комісарем „Нар. Дому" Ярослава Вербицького, директора філії української гімназії у Львові. Таким чином припинено розгін комісарського руїнництва, але справа все-таки не перейшла на шлях нормалізації. Руїнництво припинено в значній мірі не через зміну системи і повернення національного майна українському народові, але тільки тому, що на комісарському стільці припадково найшовся чесний чоловік.

У міжчасі розійшлися поголоски про намірений поділ майна „Нар. Дому" між фондацію Національного Інституту „Нар. Дім" і „Общество Нар. Дом", що в довоєнному періоді адмініструвало майном „Нар. Дому". З приводу цього відпоручники Комітету запротестували у нового воєводи гр. Петра Борковського проти поділу майна „Нар. Дому", підкреслюючи, що воно творить нерозривну цілість та що в його основу лягли складки всього українського населення Галичини. Приріст майна „Нар. Дому" не є ніякою спеціяльною заслугою адміністратора, себто неіснуючого (розвязаного австр. урядом) „Общества Нар. Дом". Відпоручники Комітету застереглися проти трактування справи „Нар. Дому", як **справи політичної** з огляду на її виключно **культурний характер** і поставили домагання остаточного управильнення справи фондації „Н. Дому" через покликання постійної Кураторії з представників українських культурних і наукових установ. Зі свого боку Комітет предложив львівському воєводі проєкт фондаційного акту.

Воєвода Борковський погодився з тим, що майно „Нар. Дому" творить неподільну фондаційну цілість, признав культурний характер установи, в якої справі повинен бути виключений політичний момент, а щодо покликання Кураторії заявив, що це справа складна та що її можлива розвязка є в створених умовах тільки така, що він ступнево покликуватиме до управи „Нар. Домом" представників українських установ — так, що вони вкінці найдуться в більшости, а тоді прийде й черга на фондаційний акт.

Одначе свого приречення воєвода Борковський не здійснив. Прийшов виборчий період і тоді польський уряд втягнув справу „Нар. Дому" у виборчу боротьбу. Він зробив з неї премію для русофільської фракції, щоби при допомозі засобів „Нар. Дому" розбити український табор у виборчій боротьбі. Комісаря Яр. Вербицького, який не хотів іти на урядові комбінації, примушено до уступлення. Ще перед тим уступив заст. комісаря д-р Заяць, який не погоджувався на субвенціонування „Рольничого Союза" і „Голоса Народа", себ-то на дальше руйнування майна „Нар. Дому" і повертання його на політичні ціли. Замісць Яр. Вербицького і д-ра Заяця польський уряд іменував нових комісарів в особах Михайла Бачинського й Іл. Липецького, довіренників Льва Черкавського.

На інтервенцію відпоручників Комітету відповів воєвода Борковський, що між українцями і польським урядом істнує війна, яка особливо різко зазначилася у виборчому періоді. Зовсім природно, що польський уряд мусить в тій війні використовувати всі доступні йому ресурси, а між ними і „Нар. Дім". Щож торкається обдовження „Нар. Дому", то воєвода признав, що справді таке обдовження наступило та що на „Рольн. Союз" і „Голос Народа" за згодою воєвідства в комісарському періоді пішло до 150.000 зол.

На протязі своєї дволітньої діяльности „Комітет Оборони Нац. Майна" не допустив до продажі деяких реальностей „Нар. Дому", перепинив поділ майна „Нар. Дому" між фондацію й „общество" та не допустив до надмірного обдовження того майна.

Боротьба за нашу національну установу входить у нову фазу. Комітет постановив іще раз запротестувати у воєвідстві проти руйнування майна „Нар. Дому" і продовжування в безконечність комісарської провізорії, бажаючи довести до управильнення цеї преважної справи. З тією метою Комітет увійшов у близький контакт з Українською Парляментарною Репрезентацією, рахуючи на її допомогу в соймі і сенаті. Після вичерпання всіх правних засобів на внутрішній арені боротьби Комітет постановив винести справу на міжнародню арену, удаючись по оборону до Ліги Націй, зглядно Гагського Трибуналу.

Після того референт предложив резолюції. В дискусії забирали голос д-р В. Старосольський, п. Стефчак і проф. Березовський. На внесення М. Галібея збори висловили Комітетові довіря і подяку за дотеперішню працю.

—о—

РЕЗОЛЮЦІЇ

українців міста Львова в обороні фондації Національного Інституту „Народній Дім" у Львові:

1. Нарада українців міста Львова, зібраних дня 27. травня 1928 р. **рішучо протестує проти цього**, щоби фондація українського Національного Інституту „Народній Дім" у Львові, зложена датками цілих поколінь нашого народу, замісць служити національно-культурним потребам українського народу — стала джерелом експльоатації для політичних змагань русофільських фракцій, на велику шкоду автохтонного українського народу галицької землі.

2. Тому українці міста Львова підносять прилюдний апель в **обороні своєї тяжко споневіреної установи**, що належить правом власности українському народові та безоглядно домагаються цього, що управа ділами тої установи не належиться нікому іншому, як тільки загальним представникам центральних установ культурних і наукових українського народу галицької землі.

3. Зокрема українці міста Львова домагаються, щоби негайно усунено **адміністрацію** фондації Українського Національно-

вого Інституту „Народній Дім" у Львові **іменованими довільно комісарiятами**, бо таке поступовання безправно нарушує автономні права українського народу галицької землі та загрожує існуванню фондації Національного Інституту „Народній Дім" у Львові.

4. Українці міста Львова домагаються, щоби негайно привернено і доручено до управи ділами фондації Національного Інституту „Народній Дім" у Львові **кураторію, установлену** правосильно ресвриптом Президії Намісництва у Львові з 8. січня 1918 ч. 588 Пр. з правом кооптації нових членів цеї кураторії, зглядно, щоби покликано до цеї управи кураторію, зложену з представників центральних українських установ культурних і наукових у Львові.

5. Українці міста Львова домагаються, щоби польський уряд, зглядно польський скарб державний повернув фондації Національного Інституту „Народній Дім" у Львові всі **маєткові втрати**, які вона понесла наслідком зловживань невідповідальних комісаріятів.

6. Українці міста Львова **звертаються до українських послів соймового клюбу і сенатського клюбу,** щоби по думці вище висказаних домагань підняли (також) вклопні заходи в обороні фондації Національного Інституту „Народній Дім" у Львові, що належить правом власности до українського народу Галицької Землі.

7. Колиб отсі заходи і старання не довели в короткому часі до пожаданого успіху, то українці міста Львова постановляють: **винести справу перед Союзом Націй**, зглядно перед міжнародним Трибуналом в Гаґ, з причини нарушення міжнародного договору про охорону культурно-добродійного майна українського народу.

8. Українці міста Львова **завзивають українське громадянство** цілого краю, щоби воно підтримувало змагання до оборони нашого Національного Інституту „Народній Дім" у Львові, що належить правом власности до українського народу.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі Івана Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10 І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Ювилей культури.

100-ліття польського національного заведення ім. Оссолінських.

В ділях Львів, переважно польський Львів, а поруч з ним і вся Польща, а подекуди й славянський світ обходили 100-ліття заснування національного заведення ім. Оссолінських. Національний Інститут ім. Оссолінських на протязі 100-літнього існування відограв велику ролю не лише в польському, але частинно і в українському національно-культурному відродженні. Обіймаючи культурні скарби західної Славянщини Інститут ім. Оссолінських находив відгомін і в цілій Славянщині. Не диво, що на ювилей цього Інституту явилися не лише гості з цілої Польщі, представники університетів й наукових установ, але також учені з Чехословаччини, Німеччини і Франції.

З нагоди ювилею відбулася святочна академія в залі університету, заінавгурована промовою ректора кс. Герстмана про значіння цього свята для польської культури. Опісля про заслуги основника інституту кн. Йосифа Максиміліяна Оссолінського й його кураторів говорив теперішній куратор інституту кн. Андрій Любомірський. З черги промовляв директор інституту Людвик Бернацький, а опісля закордонні представники, а між ними на перший плян вибивалися промови чехів про значіння Оссоліneум в культурно-науковому житті славян. В імени Наукового Т-ва ім. Шевченка промовляв по українськи його голова акад. д-р Кирило Студинський, підкреслюючи тим чином, що той інститут находиться на українській землі.

Це була одина українська промова, це був єдиний виступ представника української наукової установи. Ні, був іще другий. Від Національного Інституту „Нар. Дім" у Львові промовляв (очевидно по польськи) його теперішний комісар Мих. Бачинський. Зовсім зрозуміло, що цей митний урядовець на комісарському стільці „Нар. Дому" попав в наукові представництва як Пилат у „вірую". Одночасно дивні і гіркі рефлексії мусять родитися з того приводу. Національний Інститут „Нар. Дім", культурно-наукову установу українського народу репрезентує на святі аналогічного польського інституту не учений, не професор, не культурний робітник, словом не представник культури й науки, але маленький бюрократ, якого ласка польської урядової політики посадила на стілець „репрезентанта" „Нар. Дому". Це справді пасміх і кепкування, а навіть грубий і непростимий цинізм.

Польський Національний Інститут обходить ювилей своєї праці в користь польської культури, а український національний інститут завдяки таким порядкам замісць наукової діяльности субвенціонує поганеньку тижневу русофільську газетку „Голос Народа". Ось і вся його „культурно-наукова" діяльність.

Сором і досада мусить проймати кожного українця з приводу такого „виявлення" українського національного інституту „Нар. Дім" в 100-ліття Оссоліneум.

Знаряддя чужої політики.

Аграрна партія й українське населення Закарпаття.

(Допис з Праги.)

На 16. і 17. травня н. р. стягнула аграрна партія ЧСР до Праги велику скількість народу зі всіх країв республики. Треба зазначити, що в днях між 15 – 21. травня відбувалася у Празі господарська виставка. Саме на цю виставу приїхало з Закарпаття 4—5 поїздів народу. Я слідкував пильно за закарпатськими учасниками. Всі вони приїхали з чеськими значками-прапорцями на грудях. Українського значка ніхто не мав. Тільки українські селяни з Ясіня привезли зі собою великий синьо-жовтий прапор. 17. травня мав відбутися демонстраційний похід у Празі: попереду їздці, а позаду піші. На самім переді мало їхати 80 гуцулів на конях. Тому, ще на зорях розбудили гуцулів, щоб їшли по коні (коні були військові). Гуцули без сніданку і без прапору поспішили за кіньми в пересвідченні що вернуться і заберуть прапор. Адже так їм обіцяли. Та не так склалося, як обіцялося. Як подіставали гуцули коней, снідати вже не можна було, прапору взяти теж. Колиж бичківські українці побачили, що прапору нема, післали за ним кількох хлопців. Принесли прапор. Але мукачівці (з мукачівської околиці) підбурені закарпатськими студентами — русотяпами, закарпатським чехом Зайцем та іншими, рішуче запротестували проти того, щоб нести в поході український прапор. Прийшло до завзятого спору. Студентові українцеві з „Союзу", що хотів нести прапор грозили навіть поліцією. Нарешті вирвали москвофіли з чужими прапор з рук і кинули десь до якоїсь крамниці. Другого дня перешукали гуцули за прапором всі усюди, та дарма, прапору ніде не було. Прийшлося їхати до дому без прапору. Отже в поході вулицями Праги українського прапору не несли; за те несли підкарпатські українці величезні білети з чеськими та російськими написами червоної краски: „Не позволиме оторвати ни куска из освобожденной земли!", „Помогите бѣдному Подкарпаторусскому народови!" (Яке дивне почування викликали ці два протилежні собі гасла!) Далі: „Неповолиме оптргноуті ані пяд (пядь) освобозене влясті!" — „Здрав будь, Вельмі Вудче, Антоніне Швеглье!" Ці написи зробили на мене незвичайно прикре враження. Той нарід, який найбільше зі всіх інших народів чехо-словацької республики, терпить від чеської влади, носе наведені гасла.

Колиж я глянув на закарпатських українських представників й на інших представників, що поруч стояли, то аж плакати хотілося. Закарпатці, такі бідні, знищені, прибиті, на обличах усіх їх сліди якесь затаєне терпіння. У вишиваних убраннях стоять рядами молоді українські дівчата, молоді, але сумні немов з хреста зняті. Прийшли люди, бо їм казали, бо їх привезли. Відповідали на всі привіти з примусу і вивчені аранжерами. Між українськими селянами не було видно ні одного веселого лиця. А коли хто й усміхався, то це був штучний сміх і крізь него було видно сумовиту, прибиту українську душу. Такими переходили підкарпатські українці широкі вулиці Праги аж вийшли на Градчани. Ту все було засипане народом. Гамір, крики, веселі виклики... А підкарпатські українці стояли на місцях, там, де їх поставили як вкопані. Все для них чуже. Вкінці заграли чеський гимн — усі підіймали шапки з голов — далі словацький і... тихо. Хтось з поміж народу крикнув: „А закарпатський гимн?" У відповідь почулося: „Згубили" (ноти)" — більше не чути було нічого, бо дальші слова пропали в шумі.

По гимнах виголошували промови. Говорили від чехів, говорили від словаків, говорив і від закарпатських українців пан Щерецький. Та його промова могла

ЛУКА ЛУЦІВ.

Фільософ праці.

(У роковини смерти Івана Франка).

Важко є одним словом, чи реченням, відмітити в письменника те „найголовніще". Коли С Єфремов підкреслює в М. Коцюбинського „гуманіст", — то нехтує тим те, що М. Рудницький видвигає на перше місце в автора „Тіней забутих предків" (якаж бо „гуманість" у тій перлині українського письменства-) своєю формулою „Поет у боротьбі з прозою". І навпаки. Та всеж таки отсі синтетичні висновки про творчість письменника наближають нас до розуміння його творчости і є одною із тих сочок, в яких зачинений світ даного автора.

Франко, автор „Вічного революціонера", Франко соціяліст, мав би міститися в повищій формулі „фільософа праці"? Таж працю тичуть під ніс широким масам ті, які не нею, тільки із неї живуть!

Вже з біографії Франка знаємо, якто він із „ослячої лавки", замурзаний хлопський хлопчище, тільки своєю працею вибився на перше місце в клясі. Тай сам він про це недвозначно висловився: „Як син селянина, вигодуваний твердим, хлопським хлібом, я почував себе до обовязку віддати працю свого життя тому народові". Його засадою стало почуття „потреби невстанної праці", бо „ласки нам ні від кого не ждати" і „тільки те, що здобудемо своєю працею, те буде справді наше придбання". Від умираючої матері дістав поет заповіт, що „лиш праця доведе його до людей". І кілько гимнів виспівав **праці** автор „Каменярів"?!

Лиш праця ржу зотре, що грудь зїдає.
Чуття живе, неткнуте заховає,
Непросихальную нору живить.
Лиш в праці мужа виробляєсь сила,
Лиш праця світ таким, як є, створила.
Лиш в праці варто і для праці жить!

Знаємо всі, що Іван Франко, побіч живої громадянської діяльности — він основник дійсного партійного, політичного життя в Галичині — трудився на всіх можливих ділянках письменницької праці. Лірика, епіка, драма, новеля, повість, критика, історія літератури, етнографія — фольклор, фільософія, соціольогія, історія релігії... Переклади наукової й мистецької творчости чи не з усіх европейських мов. Редагування кількох журналів. Велич праці нашого „Каменяря" побачимо щойно тоді, коли Україна спроможеться на повне видання його творів.

Не рожами квітчався його тернистий шлях. Найгірше те, що й свої кидали колоди під ноги. „Важко було нести життя тягар" та фільософ праці не зневірився, в найчорніщих хвилях молиться він, просить „хоч краплиночку сили, щоби в бою сильніще стоять".

Знесу я всяку злую долю,
Та не покину праці з полю,
Робити буду без упину,
І перестану — як загину!

В часі святочного, ювилейного настрою ось про що говорить своїм землякам-другам ювилят. „Це одна велика хиба української громади, що немає людей до чорної праці". Кожний кандидат на отамана чи гетьмана. „Богдан прийде як сума наших змагань, наших сил" тоді, коли „кожний придатний буде на святе велике діло!"

Кожний може стать Богданом,
Як настане слушний час!

Правда, Франко на початку 80. років очікував скоро визволення **українського народу від революції.** Та тоді, як вірно пише автор найновіщої праці про нашого поета, „розпрощався він з вірою в швидку революцію та недалекий прихід нового соціялістичного життя"*). Відтепер, пише тойсам автор, буде для Франка в його пісні „жити" мати те саме значіння, що „боротися", те саме, що „працювати". Тільки **через працю міліонів** можна дійти до нового життя, **тільки праця родить дива,** тільки вона дає **до життя принаду,** дає **мету в житті,** відриває від буйної фантазії, не дає заблудити в манівцях, гоїть від „Wltschmer Z-y" (ст. 68). (Підкреслення мої Л. Л.).

Франко під отією „буйною фантазією" розуміє „ту формальну релігію, основану на догмах ненависти та клясової боротьби". Він не боїться „прогрішування проти матеріялістичного світогляду", який раніше сам визнавав. Пізніші події, особливо 1897 рік, коли проти нього стануги колишні „други" — товариші із польської демократії — тільки утвердили повище Франкове переконання. Поет дивується, „чому в нас так много відступників, чом рідний стяг не тягне їх до свого?" Хоч поет-громадянин зневірився в свої суспільні ідеали, та не зневірився в суспільну працю:

Суспільна праця довга, утяжлива,
Зате-ж плідна, та головно вона
Одна лиш може заповнять без дива
Життя людини.

Поет, що все тільки правду в вічі говорив, не вагається очевидно отверто заявити: „Синтезом усіх ідеальних змагань, буловою, до якої повинні йти всі цеглини, буде **ідеал** повного, нічим не звязаного й **необмеженого життя й розвою нації**. Все, що йде за рами нації, це або фарисейство людей, що інтернаціональними ідеями раді би прикрити свої змагання до панування одної нації над другою, або хоробливий сантименталізм фантастів, що раді би широкими „вселюдськими фразами" покрити **своє духове відчуження від рідньої нації**". („Літ. Н. Вістн.")

Поет не вдоволяється дешевою демаґоґією, що опирається головно на заспокоєнні дрібних, матеріяльних потреб, задля яких загублюється великі цілі. Єгова каже в поемі „Мойсей":

Хто вас хлібом нагодує, той раз
З хлібом піде до гною,
Та хто духа накормить у вас,
Той зілляється зі мною.

І не був це жадний опортунізм супроти важких обставин життя.

Нам хочеться жити, биться
З противником нам люба праця й рух.
Ми хочем справді плакать, веселиться,
Любить, ненавидіть.

Згадуючи Франка в роковини його смерти чи не найліпшим святкованням, у наш час дешевої демагогії та післявоєнного страху перед працею, — повинно бути призадуматися над життєвою фільософією Каменяря галицької України та генія всеукраїнського духа.

*) А. Музичка: „Шляхи поетичної творчости І. Франка". Державне видавництво України. 1927. Одеса, ст. 66.

сотіпати тільки чехів, ніколи закарпатських українців. І дійсно, чехам вони тужо подобалася. Вже 18. 5. 1928 „Народні Освобожденї" пише з великою радістю: „За Закарпатську Русь промовляв пан Щерецький, підчеркуючи неподільність Закарпатської Руси від республики та її вірність до спільної держави". Промовляв пан Щерецький від „українського народу", але чи направду така воля того народу? Проте пан Щерецький забув подумати. На прикінці хотіли закарпатці поставити таки на своїм, скупчилися всі й почали співати свій гимн. Але орхестри та вигукування чеських аграрних впорядчиків перервали їм спів.

Вечером того самого дня відбулася вечірка, в програму якої входила „Теребляська свальба" (весільні звичаї), після танці та забави. Треба замітити, що коли ту співали закарпатський гимн, то чехи не хотіли встати, мимо того, що їм на це звертали увагу. Зрештою перша частина цеї гутірки пішла добре, бо не було ту русотяпів. Колиж вони прийшли, почалися неспокої. Українські студенти танцювали. Кількох з них перебралося в народні однострої. Тереблянська сільська музика грала їм коломийку. Навіть умову зробили з праською музикою, що два куски грає праська а третій тереблянська музика. Саме почали грати коломийку. Студенти з підкарпатського, українського товариства „Союзу" почали танцювати, але русофільські „юноші" зібралися і заспівали московських пісень. Музика перестала грати а хлопці танцювати. Ну, цеж була крайна безличність з боку москвофілів. Тому українські студенти знов попросили музику, щоби грала. Возрожденці-ж страшно обурилися і почали в некультурний спосіб закидувати українським студентам, що „это не колегиальность, это интриги". Потворилися групи з підкарпатських українців та москалів. Почалася горяча полеміка на тему: „руский чи український"? Вже не далеко було і до бійки між верховинськими українцями та панчуками-русофілами, але якось обійшлося без неї.

Ціла манїфестація носила виразно офіційно-чеський патріотичний характер. Підкарпатські українці, що були силоміць втягнуті до неї, відгравали ролю статистів, не могли виявити свого українського обличча ані прапором, ані відзнаками, ані національним гимном. Їм заказано заманїфестувати свою вірність до антиукраїнської правлячої партії. Їх використано проти їх волі. Одним словом українське населення Закарпаття зроблено знаряддям політики чеських аграріїв.

О. Я.

Розвязання львівського віча.

В суботу 26. травня відбувалося, як це відомо нашим читачам з останнього числа „Діла", велике посольське віче Українського Нац.-Демокр. Обєднання в великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка. Наш справоздавець не міг остати на вічу до кінця і щоби не спізнитись з рукописом до друкарні, покинув його в часі промови пос. Целевича. Та воно вже довго не тривало, бо в другій частині промови посла Целевича зазначив свою присутність на салі представник влади надком. Вагнер тим, що перервав промову та розвязав віче. Потім поліція „помогла" вічевикам „відповідною" інтервенцією розійтися. Та про те з цензурних оглядів писати не можна.

По широкому світі.

У шведськім парляменті звернулись з інтерпеляцією до міністра закорд. справ, чому торговельному радянсь. представництву признали права екстеріторіяльности.

Загроза страйку в мануфактурних фабриках Манчестерської округи минула.

У Дебліні відкрили потайний склад зброї; арештували двох ірляндців „девалерівців".

Італ. посол у Білгороді домагається від Югославії відшкодування за протиіталійські демонстрації... в Югославії.

Граф Віндішгрец, засуджений у свій час за фальшування франц. банкнотів випущений із вязниці в Будапешті на підставі амнестії.

Спол. Держави вручили національному китайському урядові ноту, домагаючись арештування вбийника америк. місіонаря Сеймура.

Палата льордів затвердила законопроєкт англ. парляменту про виборчі права для жіноцтва від 21 р. життя.

Між Новим Садом і Петроварадином (Югославія) збудували великий залізний міст через Дунай.

Загальна сума замовлень зроблених радянським урядом у Льондоні в англ. фірмах дійшла до 4 міл. фунт. шт.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·89·00—8·89·50, канадійський долар 8·83·50—8·85·50, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румунська лея 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·66—1·72·00, фунт штерлінгів 43·40·00—43·80·00, радянський червінець 28·50—30·00.

Золото: 20 корон 36·50·00—36·80·00, 20 франків 34·50·00—34·80·00, 20 німецьких марок 42·50·00—42·80·00, 10 російських рублів 47·00·00—47·40·00.

Срібло: Австрійська корона 0·67·00—0·68·00, 5 австрійських корон 3·40·00—3·46·00, австрійський фльорен 1·70·00—1·76·00, російський рубель 2·70·00—2·76·00, копійки за рубель 1·35·00—1·38·00.

Збіжжя.

Пшениця двірська 58·00—50·00, пшениця селянська 56·25—57·25, жито галицьке 50·50—51·50, ячмінь галицький броварняний 45·25—46·25, ячмінь на млинo 41·00—42·00, ячмінь пастівний 35·25—36·25, овес галицький 41·75—42·75, кукурудза румунська 41·50—42·00, бараболя пропислова 0·00—0·00, фасоля біла 60·00—65·00, фасоля кольорова 48·00—50·00, фасоля краса 60·00—65·00, горох ців-Вікторія 63·00—68·00, горох пільний 52·00—57·00, бобик 40·00—41·00, мішанка пастівна в зерні 00·00, вика 32·00—35·00, сіно солодке краєве пресоване 9·00—10·00, солома пресована 4·75—5·25, гречка 51·75—52·75, льонок 71·25—73·25, зубінь синій 23·00—24·00, ріпак озимий 71·00—73·00, мука пшенична 40 прц. 93·00—94·00, мука пшенична 50 прц. 83·00—85·00, мука житня 65 прц. 76·00—77·00, грисік кукурудзяний 67·00—70·00, мука кукурудзяна 49·00—51·00, отруби житні 28·75—29·25, отруби пшеничні 28·75—29·25 крупи гречані 91·00—93·00.

НОВИНКИ

— **Опікуни стрілецьких могил.** Т-во Охорони Воєнних Могил подає до відома семий спис осіб (установ), що зголосилися на опікунів українських воєнних могил і зложили по 15 зол. як опікунство одної могили: 55) Богдана Тарнавська, Уланів, 1 могила; 56) Кружок „Рідної Школи" УПТ, Лежайськ, 1 могила; 57) „Воля" [illegible] Ардан, Жидин, 1 могила; 58) Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил, Калуш, 2 могили; 59) Д-р Мирон Ніжанковський, Київці, 1 могила; 60) Іван Мороз, Львів, 2 могили; 61) Осип Навроцький, Львів, 1 могила; 62) Д-р Вол. Електрович, Чортків, 1 могила; 63) Мих. Глинський, Заліщики, 1 могила; 64) Д-р Ярослав Олексишин, Львів, 1 могила; 65) „Маслосоюз"; 66) „Народня Торговля" 2 могили. На 2000 могил у Львові зголосилося досі лише 66 опікунів над 91 могилами.

— **Студінь у травні.** Цьогорічна весна найзимніша за останніх 50 літ у більшости країв Европи. Низьку температуру пояснюють метеорольоги та астрономи у звязку з появою соняшних плям.

— **Новововіновлену Успенську церкву** оглядав учора міністр освіти Добруцький з нагоди свого побуту у Львові.

— **Ріжні звістки.** Горкий мав учора приїхати до Москви; його приїзд рішили відсвяткувати надзвичайним засіданням московського совіту в „Опері", де Бухарін мав сказати велику промову. — У моск. селі Язиково померла 30-літня жінка велитень Надежда Язикова, що важила більше як 10 пудів. — Колегія моск. Наркомпроса позбавила титулу „заслуженого артиста" бувш. професора ленінградської держ. консерваторії Н. Кранца за те, що він, діставши дозвіл на виїзд до Німеччини, назад не хотів вернутись. — Театральна комісія льондонської міської ради заборонила виставку відомої радянської фільми „Броненосец Патьомкін". — У Льондоні помер визначний англ. різьбар Джордж Фремптон.

— **Рекорди.** На лїцитації в Льондоні продали перше видання збірних творів Шекспіра за 4000 фунт. шт. — На лїцитації у Парижі найшовся аматор, який заплатив за 60 „денікінських" банкнотів по 5000 руб лів 50 франків. — Відома спортсменка німка Анні Вейнель у бреславськім басейні видержала 25 годин без перерви.

— **З життя кубанців в ЧСР.** З ініціятиви Управи Союза Кубанців в ЧСР. 23-го травня ц. р. була влаштована лекція бувшого Голови Кубанської Ради п. І. Л. Макаренка на тему: „Наша епоха й її проблеми з економічної точки погляду". Докладчик на підставі статистичних даних, при помочі таблиць, діаграм та картограм яскраво намалював картину майбутнього відродження Славянського Сходу, зазначивши, що Кубань, у культурнім і в економічнім відношеннях має найбільш реальних підстав на осередок цього відродження, але при умовах свобідного розвитку життя Кубані, в повному розумінні цього слова. Лекцію прослухали з великим зацікавленням. Дискусію з участю відомих російських і українських економістів перенесено на пізніше. — **Кубанець К. А.**

— **Дещо про Горкого.** Берлінська преса подає деякі подробиці про Горкого, в нагоди його побуту в Берліні. Горкий має втомлений вигляд і робить враження, що нераз покинув своє вічно гомінке Соренто. На запит одного журналіста, чи він має намір тепер купитися у СРСР, Горкий не дав ясної відповіді. Горкий остаточно зацікавлений соціальним питанням у Радянському Союзі і хоче особисто приглянутись тамошнім відносинам. Якби Горкий рішив розпрощатися з Італією, тоді він переїде на Крим з огляду на клімат, потрібний для його здоровля.

— **Авто-ракета.** Відомий німецький інжинір Оппель робив у Берліні пробу з новозбудованим ним автом-ракетою; досвід був удатний; Оппель зробив на новій машині 140 км. за годину.

— **Фабрика архитворів.** У Франкфурті над Майном відкрили мистецьку робітню, де від довшого часу приготовляли копії картин великих мистців з їхніми „автентичними" підписами. Ці копії передавали антикварям, з якими підприємці робітні були в змові, а антикварі продавали їх колекціонерам і аматорам за грубі гроші. Не диво, що в останніх часах є такі часті звістки про новововідкритих Рембрандтів, Рубенсів і Рафаелів.

— **Оригінальний протест.** У Будапешті появились масово краватки, хустини до носа, портфелі і інші предмети щоденного ужитку з таємним знаком „Т". Має це бути знак жалоби та протесту проти договору в Тріянон, який так кривдить мадярський нарід і не хоче піддатись ревізії. Мадяри можуть кандидувати на нагороду оригінальности: досі ще ніякий нарід не висловлював свого обурення та жалоби монограмами, які мають радше пригадувати щось приємного та радісного. У країні гуляшу — інакше.

— **Золото англійського банку.** На протязі кількох днів будуть перевозити з головного державного банку в Льондоні гроші до нової будівлі. Носії переноситимуть штаби золота та монету під охороною поліції; вартість цього капіталу перевищає 160 міл. фунтів шт.

— **Невдача Левіна.** Недавно у вашингтонському сенаті висловили побажання щоби за атлантійський перелет нагородити почесною медалю не тільки Ліндберга, але й Чемберліна та Левіна. Тепер сенат розбираючи цю справу рішив признати медалю лише Чемберлінові. Левін, як відомо, проявив своєрідну смілivість, коли вскочив на літак в останній мент, але приїхавши в Европу розпочав авторекляму, якою притьмарив славу всіх летунів.

— **Розвід жінки міліярдера.** Жінка Вандербільда вийшла за нього замуж у 1923 р. і покинула його два роки пізніше. Тепер вона почала розвід перед франц. судом, де домагається від мужа право задержати при собі трьохлітню доньку і кошта на її виховання 625 міліонів франків.

— **Графський титул на продаж.** Канадійські часописи друкують оголошення графа Леона Гижлинського, який пропонує відкупити від нього титул графа за 300.000 дол. Граф обіцює передати цей титул „нотаріяльним актом, скріпленим посмертним заповітом на вічне посідання нащадків".

— **З огляду на Толстого.** У звязку із приготовлюваними святами у 100-ті роковини уродин Толстого, ювилейний комітет — як повідомляють „Ізвестія" — звернувся до уряду з проханням, щоби призначити особисті пенсії сестрінкові та сестрінницям великого письменника, які живуть у нужді.

— **Жертви „сухого" режіму.** Згідно з офіціяльною статистикою в Америці, з менту заборони продажі алькоголю, агенти від охорони тверезости вбили 250 і ранили кілька тисяч контрабандистів спіртних напитків. Контрабандисти в заміну за цей час вбили 70 агентів.

— **Швайцарія і чужинці.** Плебісцит переведений у Швайцарії більшістю 347.620 голосів проти 132.340 довів до закону про перегляд федеральної конституції, яка має обмежити скількість чужинців, що оселюються на постійне в Швайцарії.

— **Смерть фільософа.** Помер фільософ Макс Шелер у 54 р. ж., постать досить рідка між зрівноваженими нім. систематиками. Учень Ойкена, (проф. унів. у Кельні і директор дослідчого інституту для соціольогії) Шелер був усе життя незвичайно вражливий на життєві конфлікти та суперечности і пережив кілька разів гостру кризу поглядів, заперечуючи те, чого раніше боронив. Вийшовши з кантівської школи як правовірний кантівець згодом зазнав впливу середньовічної фільософії, з нахилом до релігійних проблем. Основною ідеєю його світогляду було переконання про те, що людський дух доходить безпосередно до пізнання очевидних правд і що етичні та моральні цінности є наскрізь обєктивними ідеями. Вплив Ніцшого та Бергсона, а також соціольогії захитав в останніх роках згодом його давнішим поглядом і він сходився остаточно з новими перспективами. Ввесь світогляд виявив у важніших його творах: „Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik", „Ressentiment u. moralisches Werturteil", „Zur Phaenomenologie u. Theorie der Sympathiegefühle", „Vom Umsturz der Werte", „Vom Ewigen im Menschen", „Die Wissensformen u. die Gesellschaft", „Genius des Krieges". — **М. Р.**

Театри.

Міський великий театр:

29-го т. 7·30 веч. „Завмерле Місто".

30-го т. 7·30 веч. „Льогенгрін", виступ Грушинського.

Міський „Театр Новин":

29-го т. 8. веч. „Леді Шік" (30 приємних).

30-го т. 8. веч. „Лише Ти..." (30 приємних).

КІНА.

„Аполльо": „Княжна хитруня".
„Лев": „Поїзд-нарево".
„Палас": „Жертва кабарету в Гонг-Конг".
„Фатаморгана": „На хвилі життя".
„Байка": „Верден".

З концертової салі.

Виступ М. Менцінського у Львові.

Ще в жовтні м. року пішла чутка, що наш славний співак Модест Менцінський приїжає в Галичину. Та пройшов майже цілий концертовий сезон, а вістка ця не потверджалася. Щойно недавно принесла наша преса заповідження концертів нашого співака в Галичині. Перший з них і відбувся 24. травня у Львові. Трирічна відсутність М. Менцінського з нашому краю та наскрізь українська програма, обновлена неспіваними в нас досі піснями, стягнула на концерт до салі Т-ва ім. Лисенка величезну масу людей. Такого переповнення не бачили ми на концертах уже давно. Вже два дні перед концертом були розпродані всі білети й багато наших провінціональних громадян мусіло в день концерту відійти з прикрістю від будинку Муз. Т-ва ім. Лисенка.

Артиста витала публіка оваційно зараз же при появі його на естраді. Між слухачами й артистом витворився уже по відспіванні першої пісні такий тісний і щирий контакт, який рідко доводиться в таких випадках обсервувати а тим менше нотувати. Відчули це слухачі і голосово знаменито диспонований співак, що ставувши по довшій перерві знов на українській сцені перед українською авдиторією вложив в українську пісню все, що могло зворушити й опанувати українське серце. Цьогорічний виступ артиста у Львові треба зарахувати до найкращих, які зареєструвала память слухачів. Не вважаю доцільним хвалити та підкреслювати всі вокальні прикмети нашого артиста, що зберегли досі повну свіжість і силу, бо у мистця тої міри, що Менцінський, сходить це на другий плян. У нього це лише засоби до ціли.

Менцінський належить до тих рідких співаків, що не використовують пісні для попису голосом, але навпаки голос використовують для інтерпретації пісні, точніше для самої пісні, для її змісту. Для нашого артиста, як правдивого піонїра мистецтва не істнують чисто вокальні, хочби й як „попалтні" ефекти такі нераз популярні серед публики. При його співі слухач не має часу ні змоги звертати увагу на голос, його велику силу й прегарну краску, бо змушений з напруженням слідкувати за глибоким, нераз сильно драматичним змістом і вложеним у мініятурну форму пісні, що все з незрівнаною силою вислову унаглядняється інтерпретацією Менцінського. Тому то слухати того співака є правдивою мистецькою насолодою.

Завдяки цьому навіть пісні, чи деякі місця якоїсь пісні, що з муз. боку не дуже то тісно звязані з векстом або що взагалі грішать деякою безвиразністю, набирають у інтерпретації Менцінського всетаки диво переконуючої сили вислову. І це є найбільшим і найціннішим з мистецького боку атутом Менцінського. Вміє він навіть з „нічого" зробити „щось".

Програма концерту була позірно односторонною. Сум, туга, нудьга, сльози, кров — ось цей основний змістовий чи чуттєвий підклад пісень. Але такою могла ця програма стати лише для чужинця, ніколи для українця. Правда, львина частина програми була настроєна на тон від меланхолійно-сумовитого до трагічного. Та проте скільки контрастів, яку багату скалю тіней і відтінків подав слухачам артист. Тим зробив він програму досить ріжномавітною у виразі. Це відчув кожний, що порівняв лірично-тужливу і таку чудову пісню Шевченка-Лисенка „По діброві вітер віє" з піснею тихже авторів „Огні горять". Закінчення драми майже ідентичне в обох, а який контраст у дійсній виконанні! А яка відмінна сила вислову у піснях на підкладі трагедії цілого народу як напр. у піснях Кониського-Барвінського „Ой поля ви поля" та Олеся-Людкевича „Піду — втечу", який відмінний кольорит у пісні про давно-минуле Шевченка-Лисенка „Гетьмани, гетьмани" чи „Думі кобзарі" з опери „Тарас Бульба". Те саме можна сказати й про інші пісні — Січинського та Ярославенка — у кожній з них дав співак щось відмінного. Одинокою піснею, що своїм жанром і змістом контрастувала з іншими був „Гопак" Шевченка-Мусоргського, відспіваний з незвичайним темпераментом, дарма, що хоч у композиторській концепції знаменито проведений то всеж заносив московським кольоритом. Закінчився концерт низкою народніх пісень, що хоч були в примітивному композиторському опрацюванні, то і в них вложив співак максімум чуття й глибини побіч граціозности. Розентузіязмована публика змусила артиста до надатків (Гречанінова „Смерть" і „Мій рідний краю").

Акомпаніював знаменито весь час відомий наш піяніст і композитор дир. **Василь Барвінський**. По відспіванні М. Менцінським композиції В. Барвінського до слів Кониського „Ой поля ви поля" публика зробила композиторові ентузіястичну овацію. Загально концерт нашого великого співака був правдивим мистецьким пиром.

Учасник.

Дописи.

ГОРОДЕНЩИНА. В неділю, дня 6. травня 1928 відбувся в Городенці Шевченківський Концерт заходом і силами Музично-драматичного Тов. „Боян" у Городенці при битком набитій салі „Народнього Дому". Маса осіб відійшла без білетів. У великій скількости прибула доокола сільська інтелігенція і селяни. Сцена гарно прибрана. „Заповіт" — Кошиця — вислухала зібрана українська громада стоячи — у поважнім настрою. Промова проф. Цепинського дуже гарна. Коли зявилась на сцену наша співачка-солістка пані Ковбузова з Коломиї саля загреміла від оплесків на повітання. Відспівані нею пісні як „Садок вишневий" — Лисенка, „Ой одна я одна" Лисенка, „Подайте вістоньку" Людкевича і інші наддатки при чудовім акомпаніяменті п-ни Княгиницької викликали захоплення так, що співачка мусіла наддатками вспокоювати публику. Мішані хори під управою проф. Цепинського, а мужеські під управою дірігента „Бояна" Михайла Біликa — вийшли дуже добре, слабше вийшла „Гамалія". Дальшою кульмінаційною точкою програми була деклямація п-ни Бучовської поезії Богдана Лепкого. Так з чуттям виголошеної деклямації на нашій провінціональній сцені ми не чули і тому не диво, що і зібрана публика, яка звичайно слухає деклямацій більше як конечність концертового репертуару — цим разом була захоплена деклямацією і декляматорка мусіла виголосити ще й другу з „Великих роковин" Франка. З концерту виходив кожний з повним внутрішнім вдоволенням. Опісля Тов. „Союз Українок" приготовило для гостей у салі „Бесіди" Чайний вечір, який переплітаний співом і товариською гутіркою протягнувся пізно в ніч. Замітне, що концерт відбувся лише(!) з півгодинним опізненням. — Учасник.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Стефанія Шавалова, жінка повітового судді в Мостисках, померла по короткій а тяжкій недузі дня 21. травня 1928. р. Похорони відбулися у Львові дня 23. травня ц. р. В. Її п 2302

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру дир. В. Карабіневича:

Рожнятів:
30. V. Вій.
31. V. Гейша.
4. VI. Циганка Аза.

Ряпно:
1. VI. Вій.
2. VI. Барон Кіммель.
3. VI. Гейша.

Брошнів:
5. VI. Циганка Аза.

Болехів:
6. VI. Барон Кіммель.

Стрий:
7. VI. Воскресення.
8. VI. Вихрест.

Синевідсько Вижне:
9. VI. Вихрест.
10. VI. Вій.
11. VI. Гейша.

Сколе:
12. VI. Воскресення.
13. VI. Вій.
14. VI. Вихрест.
15. VI. Гейша. 5—?

Львівський Просвітянський Театр:

Немирів:
30. V. Ой не ходи Грицю.
31. V. Графиня Маріца.
1. VI. Гейша.

Рава Руська:
2. VI. Гейша.
3. VI. Еспанська Муха.
4. VI. Катерина. 3-?

Вступний іспит на І. курс дів. учит. семін. Р. Ш. у Львові вул. Мохнацького ч. 12 пічнеться дня 30. червня ц. р., а на курси II—IV. дня 28. червня. Близші інформації подає устно або письменно Дирекція семінарії. 2252 3—3

Виділ Філії Муз. Т-ва ім. Лисенка в Коломиї розписує отсим конкурс на кваліфіковану учительську силу гри на фортепяні. Ремунерація після умови. Зголошення на адресу голови п. Романа Ставничого канд. адвокатури в Коломиї, вул. Замкова ч. 37, найдальше до кінця червня 1928. За Виділ: *Роман Ставничий* голова, *д-р Авгуcт Задурович* секретар.

Комітет Будови Дому Українського Техніка подає до відома, що в часі від 20. III. до 20. V. ц. р. вплинули до каси такі жертви: 1) Митр. гр. Шептицький 10 дол ам., = 88·50 зл. 2) Н. Н. (через тов. Каюфаса) 5 зл., 3) Збірка тов. Колодія в Перемишлі на лісту ч. 36. 132·75 зл., 4) Збірка тов. Сороківського на лісту ч. 30. 6 зл., 5) Пані Палій з Перемишля за розпродані значки 30 зл., 6) Студенти розпродали значків на суму 472·10, — разом 784·35 зл. Комітет складає жертводавцям щиру подяку.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

БРУНЕТ одружиться в панною, яка купила капелюх у фірмі **Е. Ґеперт, Львів, Фредри 9.** 2175 5—6

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх.** Львів, пл. Марійська ч. 5 3 87-?

ШУКАЮ посади дяка. Знаю співи як церковні так і світські. Обійму посаду в повітовім місті Галичини. Адресувати Адміністрація „Діла" для 33-12. 2271 3—3

ГЛЯДАЮ лекції на селі зі шкіл вселюдних. Можу вести німецьку конверзацію і дати початки гри на скрипці. Займуся кооперативою і заложу церковний хор. Найкращі поручення. Вимови скромні. Зголошення до Адміністрації під „Педагог". 2291 2-2

УЧИТЕЛЬКА, кажуть пристійна, з браку знайомства хоче пізнати певного дорогою мужчину до літ 33, пристійного, на вищім становищі, лагідної вдачі в матримоніяльній ціли. Листи слати прошу до Редакції під „Зірка". 2296 1-1

КООПЕРАТИВА „Праця" в Серинах середних п. Бурштин негайно пошукує фахового негольника. 2297 1-2

КУХАРКА, господиня совісна, ощадна, скромні вимоги, потрібна. Дім чеський. Неоплачені письма слати: „Julianówka", Rudnik nad Sanem 2303 1-2

НА час ферій винайму 2 сонячні умебльовані кімнати враз з харчем в Людвиківці в Карпатах. Околиця незвичайно гарна, лісиста, купелі в Свічі. Залізнича станція Вигода коло Долини. — Близших інформацій уділить І. Бортель, Людвиківка, п. Веддік. 2295 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ґан

Львів, Городецька 46.

1058 **Пересвітлення Рентгеном.** 21—24

Конкурс.

Філія Сільського Господаря в Яворові прийме від 1. липня 1928 р. інжінера агронома. Винагорода після умови. Зголошення зі свідоцтвами слати: Філія Сільського Господаря в Яворові (Народний Дім) до 15. липня 1928. — ВИДІЛ.

Подяка.

В глибокім смутку подишена рідня бл. п. Ілії Яблонського, висказує цею дорогою щиру подяку всім, що віддали послідну прислугу Покійному. В першу черсу дякуємо Впр. о. мітратові Бачинському, Впр. о. мітр. Балюкові і о. кап. Ковальському за відправлення панахиди і випровадження домовини. Впр. о. прал. О. Пасецькому, о. Е. Бачинському і о. М. Ладі за відпровадження домовини на кладовище, а зокрема о. Е. Бачинському за прощальні слова над могилою Покійника, а о. Др. Сенчишинові за відвідування Покійника в часі недуги і відправлення панахиди. Щиро дякуємо церковному брацтву при архікатедральній церкві св. Юра у Львові і всім, що взяли участь в похороні. Жінка, діти і внуки. 2301

Львів, дня 22. травня 1928.